

עפ"א 36706/03/15 - ועדה מקומית לתכנון שומרון נגד ג'סאן פחמאוי

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 36706-03-15 ועדה מקומית לתכנון שומרון נ' פחמאוי
בפני כבוד השופטת תמר שרון נתנאל
המערערת
ועדה מקומית לתכנון שומרון
ע"י ב"כ עו"ד שגיא סיוון
נגד
המשיב
ג'סאן פחמאוי
ע"י ב"כ עו"ד דפנה קלמר ואח'

פסק דין

1. לפניי ערעור על גזר דין שניתן בביהמ"ש לעניינים מקומיים בחדרה (כבוד השופט י' גולדברג) מיום 4.2.15, בתיק תו"ב 19991-08-14, לאחר הרשעת המשיב בעבירה של בניה במקרקעין ללא היתר, לפי סעיף 204(א) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ו-1965.

על פי עובדות כתב האישום, בהן הודה המשיב, בנה המשיב במקרקעין, ללא היתר, חניה ומחסנים עשויים בטון.

בימ"ש קמא הרשיע את המשיב על פי הודעתו והשית עליו עונשים כדלקמן:

- קנס בסך 2,000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו.
- חתימה על התחייבות בסך 5,000 ₪ להימנע מלעבור את העבירה בה הורשע.
- תשלום אגרת בניה.
- ניתן צו הריסה לבניה, שביצועו עוכב עד ליום 4.2.16.
- ניתן צו איסור שימוש בבנייה, אשר עוכב, גם הוא, עד ליום 4.2.16.

הערעור מופנה אך ורק נגד גובה הקנס.

2. בגזר הדין נכתב, כי האישום מתייחס "לרמפה עשויה בטון, בצמידות לביתו (של המשיב), אשר נועדה לאפשר גישה לחניה". לשאלתי, הבהירו ב"כ הצדדים, בדיון שהתקיים בפניי, כי הבית נמצא

במפלס נמוך מהחנייה וכי הרמפה שבנה המערער, במפלס אחד עם הרחוב יצרה מתחתיה חלל, המשמש כמחסנים.

טיעוני המערער

3. המערער טוענת, כי מתחם הקנס שנקבע על ידי בימ"ש קמא (בין 1,000 ₪ לבין 10,000 ₪), נמוך הוא וכי מתחם הקנס ההולם נע בין 5,000 ₪ לבין 20,000 ₪ וכי הקנס שנגזר אינו עולה בקנה אחד עם מדיניות הענישה הנוהגת ועם נסיבות המקרה.

כן נטען, כי באזור בו מדובר קיימת בעיה נרחבת של התחלת בנייה, מיד עם הגשת בקשה להיתר, ללא המתנה לקבלת ההיתר. עוד נטען, כי כאשר מוגש כתב אישום נותנת הרשות עדיפות לאותו אזרח על פני מאות אזרחים אחרים, שהגישו בקשות וממתינים בתור לקבלת היתר, ללא שהחלו בבניה.

ב"כ המרערת פירט את השתלשלות בקשותיו של המשיב לקבלת היתר בניה, תוך שהדגיש, כי בבקשתו הראשונה (מ/4) לא נכללו המחסנים וכי אף לא ניתן היה לדון בבקשה, כי לא היה בה קו בנייה קדמי וכן היו חריגות מקו בניין, שהביאו את עורך הבקשה להסיר אחריות (מ/5). לטענתו, במקרה זה לא היה קיים צורך אמיתי בבנייה דחופה, שכן מטרת הבנייה הייתה לאפשר למשיב להגיע עם רכב עד לביתו, בעוד שהוא יכול היה לחנות ברחוב.

ב"כ המרערת הפנה לתיק אחר, שנדון באותו בית משפט - תו"ב 59725-12-14 וטען, כי על אף ששם הנסיבות הנוגעות להגשת הבקשה ולקבלת ההיתר, מקלות ביותר וכתב האישום הוגש לאחר שהתקבל היתר, הושת קנס בסך 850,000 ₪. עם זאת צוין, שדובר שם בבניה כבדה מבטון בשטח של עשרות מטרים.

עוד נטען, כי המרערת לא החמירה עם המשיב ולא פגעה בעקרונות של צדק והגינות, כקביעת בימ"ש קמא, כי מתחם הקנס ההולם נע בין 1,000 ₪ ל- 10,000 ₪ וכי יש להעביר לציבור מסר אחר מזה שהועבר בבימ"ש קמא.

טיעוני המשיב

4. ב"כ המשיב ביקשה לדחות את הערעור וטענה, כי אין זה המקרה המתאים להעברת מסר לציבור.

נטען, כי לא נפלה כל טעות בבימ"ש קמא וכי ביהמ"ש הביא בחשבון את כל השיקולים הרלבנטיים, לרבות מדיניות הענישה הנוהגת ואיזן ביניהם באופן ראוי ונכון. כן נטען, כי בערעור נטענו טענות שלא הועלו בבימ"ש

קמא, לא במסגרת הטיעונים להגנה מן הצדק ולא במסגרת הטיעונים לעונש.

ב"כ המשיב טענה, כי בית משפט קמא קיבל, בדין, את טענת הצורך שהועלתה. נטען, כי בחודש דצמבר 2013, כאשר הוועדה דנה בבקשה המתוקנת שהגיש המשיב, היא יכולה הייתה לקבוע שיש לפרסם הקלה ואילו הייתה עושה כך, הוא כבר היה מקבל את ההיתר וכי, מכל מקום - ההיתר התקבל 10 ימים לאחר שהוגש כתב הערעור.

נטען, כי לאחר מכירת חלקה צמודה, על ידי המינהל לאדם פרטי, לא הייתה למשיב ברירה אלא לבנות את הרמפה, על מנת לאפשר גישה עם רכב לחלקתו ולכן היה ראוי לעשות שימוש בתיקון 66 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (סעיף 67 לחוק) וכי שימוש כזה תואם את מדיניות האכיפה.

דין והכרעה

5. בימ"ש קמא זקף לזכות המערער את הטענות שהועלו על ידו במסגרת טענת הגנה מן הצדק (אשר נדחתה), שעיקרן הוא, כי בנסיבות בהן מדובר בעבירת בנייה קטנה יחסית, לגביה הוגשה בקשה לפני כשלוש שנים ומדובר במשיב ללא עבר פלילי, אשר הפסיק את הבניה כאשר זומן לחקירה בעניין. כן התחשב בימ"ש קמא במצבו הכלכלי של המשיב.

עיון במסמכים, שעמדו בפני בימ"ש קמא מעלה, כי הבקשה להיתר שהגיש המשיב בשנת 2012 נדונה כבר ביום 14.5.12 (מ"ש/4) והושהתה עד לביצוע השלמות ותיקונים, כמפורט בה - בין היתר בשל בניה החורגת מקווי בניין וגדר החורגת מתחומי המגרש.

רק ביום 29.12.13 הוגשה בקשה חדשה, אשר נדונה ביום 30.7.14 (מ"ש/5). בבקשה זו נכתב, כי במהלך התקופה התקבלה פנייה מעורך הבקשה ומתכנן שלד הבנייה להסרת אחריות וכי לאחרונה הוגשה בקשה על ידי מתכנן חדש. אלא, שגם בקשה זו לא עמדה בתנאים הנדרשים ומשכך - הושהתה, אף היא, עד לביצוע ההשלמות והתיקונים המפורטים בה ובין היתר - הקטנת שטח המחסנים שנוצרו בחלל שמתחת לרמפה.

ביום 19.8.14 התקיימה ישיבה נוספת של הוועדה (מ"ש/10), בה נקבע "להוריד מסדר היום עד לפרסום הקלה ונקיטת הליכים בעניין רמפה בקו בניין צדדי". בסופו של דבר, לאחר שלא הוגשו התנגדויות ולאחר ביצוע ההריסות שהיו צריכות להתבצע, אושרה הבקשה, בתנאים, ביום 4.11.14.

6. סבורה אני, כי לא נפל כל פגם באופן טיפולה של המערערת בבקשות להיתר שהוגשו על ידי המשיב. דווקא המשיב הוא זה אשר בנה בניגוד לקווי בניין, הגיש בקשות להיתר שלא ניתן היה לקבלן והשהה, חודשים רבים, את הגשת הבקשה הנוספת.

מנגד, הביא ביהמ"ש קמא בחשבון שיקוליו לענין מתחם הענישה, את כל שאר השיקולים הלבנטיים ובכללם - את מהות הבנייה והיקפה, את מידת הפגיעה בציבור ובערכים המוגנים, כמו גם את העובדה שהמשיב השלים את הדרוש לשם קבלת היתר בניה (שכאמור - כבר התקבל) וכן את מצבו הכלכלי של המשיב.

לענין גזירת הדין בתוך המתחם הביא בימ"ש קמא בחשבון את העובדה שלנאשם אין הרשאות קודמות, שהוא הודה בעבירה וכן הפסיק את ביצוע העבודות כשנקרא לחקירה ופעל לשם השלמת הנדרש לצורך קבלת היתר. בקביעת מתחם הקנס ההולם התחשב בימ"ש קמא גם במצבו הכלכלי של המשיב.

בסופו של יום מדובר ביציקת רמפה והמחסנים מתחתיה נוצרו, כמעט מאליהם, בשל תוואי הקרקע. בשים לב לכל השיקולים, כמו גם העובדה שהבניה אושרה בסופו של דבר (וכאמור - ענין זה היה ברור כבר בעת מתן גזר הדין, הגם שההיתר התקבל, בפועל, רק לאחר מכן), אינני מוצאת מקום להתערב במתחם הקנס שנקבע על ידי בימ"ש קמא, או בקנס שהשית על המשיב.

7. אציין, כי ב"כ המשיב המציאה לעיוני שני פסקי דין, אשר גם בהם הושת קנס, בסך 1,000 ₪ ונסיבותיהם אינן קלות מהנסיבות אשר בענייננו.

נסיבותיו של פסק הדין אליו הפנה ב"כ המערערת (תו"ב 59725-12-14) שונות, לחלוטין, מנסיבותיו של מקרה זה, שכן שם דובר בבנייה בהיקפים עצומים, מה שאין כן בענייננו.

כן המציאה המערערת פסק דין נוסף, שניתן בבימ"ש קמא על ידי אותו מותב, ביום 27.5.15 (תו"ב 59725-12-14), על פיו הושת קנס בסך 8,500 ₪, על מי שבנה תוספת בניה בשטח של 14 מ"ר בקומת קרקע וכן 13 מ"ר בקומה א' (סה"כ 27 מ"ר למגורים), כאשר כחודש בלבד לאחר התחלת הבניה התקבל היתר.

לא ניתן לערוך השוואה מדוייקת בין שני מקרים. אמנם, במקרה שנדון בתיק הנ"ל משך הזמן בו הייתה קיימת הבניה ללא היתר היה קצר ביותר, בעוד שבענייננו מדובר בשלוש שנים, אולם הבנייה בענייננו היא מינורית יחסית לבנייה שם ובענייננו התחשב בימ"ש קמא, לענין מתחם הקנס ההולם, גם במצבו הכלכלי של המשיב, כפי שמתיר סעיף 40n' לחוק העונשין ולעניין זה לא שמעתי כל טיעון מפי ב"כ המערערת.

8. כידוע, ערכאת הערעור איננה גוזרת מחדש את העונש, אלא בוחנת את סבירות הענישה שהשיתה הערכאה הדיונית ורק מקום בו נמצא, כי "נפלה בגזר הדין טעות מהותית או שהעונש שנגזר סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה", תתערב ערכאת הערעור. גדר התערבות זה נותר בעינו גם לאחר חקיקת תיקון 113 לחוק העונשין. ראו: ע"פ 7430/13 שחרוך טוחסונוב נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 3/3/2014).

לאור האמור לעיל ועל אף שמתחם הקנס ההולם, כמו גם הקנס, שהושת על המשיב, נמוכים הם, לא מצאתי, כי יש מקום להתערבותה של ערכאת הערעור בעונש שהושת על המשיב בבימ"ש קמא.

לפיכך, אני דוחה את הערעור.

ניתן היום, י"ח תמוז תשע"ה, 05 יולי 2015, בהעדר הצדדים.